

Raadsvoorstel

Onderwerp: Aanwijzen grote projecten

Datum collegevergadering	13 februari 2024	Ambtenaar	H. Zonneveld
Zaaknummer	39198	Telefoon	0654771970
Portefeuillehouder(s)	F.C. Dales	E-mailadres	hzonneveld@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. De operationalisatie van de criteria uit de Leidraad grote projecten vast te stellen en de grenswaarde voor een groot project te bepalen op 30 punten.
2. Uitgaande van de grenswaarde van 30 punten de volgende lopende projecten aan te wijzen als groot project:
 - a. Stadsschouwburg IJmuiden
 - b. Haalbaarheidsonderzoek Asielzoekerscentrum

Samenvatting

Op 28 september 2023 stelde de gemeenteraad de Leidraad grote projecten vast. Dit als uitwerking van één van de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport 'De sturing op grote projecten' (2022). Met het vaststellen van deze Leidraad beschikt de gemeente over heldere afspraken tussen college, raad en ambtelijke organisatie over de positie van de raad bij grote projecten. Het gaat over afspraken over de momenten waarop de raad in grote projecten wordt geïnformeerd of ter besluitvorming wordt ingeschakeld, zodat zij haar kaderstellende en controlerende rol goed kan uitvoeren.

De raad bepaalt op basis van de Leidraad welke projecten als groot project behandeld worden. Dit kan de raad doen op voorstel van het college of op eigen initiatief. Bij de besluitvorming over de Leidraad is afgesproken dat het college een groslijst maakt van projecten die op dit moment in uitvoering zijn en op basis waarvan de raad de grote projecten kan aanwijzen. Deze groslijst is bij dit voorstel gevoegd.

De Leidraad bevat de criteria die bepalen of een project een groot project is. Het college heeft een operationalisatie gemaakt van deze criteria om de projecten op de groslijst een score te kunnen geven.

Het college stelt de raad voor de operationalisatie vast te stellen en te bepalen dat bij een score van 30 of hoger sprake is van een groot project. Uitgaande van deze grenswaarde stelt het college voor op dit moment twee projecten aan te wijzen als groot project in de zin van de Leidraad grote

projecten. Deze zijn: Stadsschouwburg IJmuiden en Haalbaarheidsonderzoek Asielzoekerscentrum.

Inleiding

Op 28 september 2023 stelde de gemeenteraad de Leidraad grote projecten vast. Dit als uitwerking van één van de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport 'De sturing op grote projecten' (2022). Met het vaststellen van deze Leidraad beschikt de gemeente over heldere, elkaar bindende, afspraken tussen college, raad en ambtelijke organisatie over de positie van de raad bij grote projecten. Het gaat over afspraken over de momenten waarop de raad in grote projecten wordt geïnformeerd of ter besluitvorming wordt ingeschakeld, zodat zij haar kaderstellende en controlerende rol goed kan uitvoeren.

De raad bepaalt op basis van de Leidraad welke projecten als groot project behandeld worden. Dit kan de raad doen op voorstel van het college of op eigen initiatief. Bij de besluitvorming over de Leidraad is afgesproken dat het college een groslijst maakt van projecten die op dit moment in uitvoering zijn en op basis waarvan de raad de grote projecten kan aanwijzen. De groslijst treft u bijgaand aan.

De Leidraad bevat de criteria die bepalen of een project een groot project is. Het college heeft een operationalisatie gemaakt van deze criteria om de projecten op de groslijst te kunnen scoren. Het college stelt de raad voor de operationalisatie vast te stellen en te bepalen dat bij een score van 30 of hoger sprake is van een groot project. Uitgaande van deze grenswaarde stelt het college voor op dit moment twee projecten aan te wijzen als groot project in de zin van de Leidraad grote projecten, te weten Stadsschouwburg en Haalbaarheidsonderzoek Asielzoekerscentrum.

Beoogd doel en effect van het besluit

Het doel van het besluit is om tot een operationalisatie van de criteria uit de leidraad te komen en de grote projecten aan te wijzen waarop de afspraken uit de Leidraad grote projecten van toepassing zijn. Hiermee wordt beoogd voor deze projecten de informatievoorziening aan de raad te verbeteren en de raad op het juiste moment te betrekken bij te nemen besluiten, zodat de raad een goede invulling kan geven aan haar kaderstellende en controlerende rol.

Argumenten

Operationalisatie criteria aanwijzing grote projecten en grenswaarde

De Leidraad grote projecten hanteert de volgende criteria om een project als 'groot' aan te merken:

- Er zijn belangrijke gevolgen voor de samenleving aan verbonden.
- Er zijn substantiële financiële gevolgen.
- Er is sprake van politieke gevoeligheid.
- Er is een groot afbreukrisico in financieel, beleidsmatig en/of bestuurlijk opzicht.
- Er zijn aanmerkelijke risico's aan het project verbonden.
- Er is sprake van een (grote) kans op maatschappelijke weerstand.
- Er is sprake van een lange doorlooptijd.
- Er is sprake van een in organisatorisch opzicht complex besturings- en uitvoeringsproces.

In de Leidraad zijn deze criteria niet nader gedefinieerd. Bij het inschatten of een project een groot project is, roept dit vragen op. Wat verstaan we onder substantiële gevolgen, wat is een lange doorlooptijd? etc. Het college heeft daarom een operationalisatie gemaakt door de criteria nader te definiëren en per criterium drie scoremogelijkheden te formuleren (zie bijlage 2). Hierbij is gebruik gemaakt van een voorbeeld van de gemeente Utrecht, dat waar nodig is toegesneden Velsen. De operationalisatie is geen exacte wetenschap en bevat nog steeds subjectieve elementen, maar geeft wel houvast bij het beoordelen van projecten en maakt inzichtelijk hoe projecten zich onderling tot elkaar verhouden.

Op basis van de operationalisatie kan een project maximaal 40 punten scoren. Het college stelt voor de grenswaarde op 75% hiervan te stellen en daarmee projecten die 30 punten of meer scoren aan te merken als groot project.

Groslijst lopende projecten

Het college heeft een inventarisatie gemaakt van de lopende projecten. Bij de inventarisatie is uitgegaan van de volgende definitie van project:

Een project heeft een eenmalig karakter, kent een duidelijke start en een einde en is gericht op het bereiken van een vooraf gedefinieerd resultaat. Binnen een project kan er een grote mate van complexiteit bestaan en kunnen de stappen om te komen tot het vooraf bepaald resultaat gedurende de looptijd van het project wijzigen.

De inventarisatie heeft geleid tot een groslijst die als bijlage bij dit voorstel is gevoegd. Niet in de groslijst opgenomen zijn:

- Kleine woningbouwprojecten (< 20 woningen).
- Projecten die onder regulier beheer en onderhoud vallen (bijvoorbeeld vervanging riolering, herinrichting straten).
- Projecten die primair betrekking hebben op de interne werkprocessen van de gemeentelijke organisatie met beperkte impact op de dienstverlening. Hieronder valt bijvoorbeeld de vervanging van soft- en hardware.
- Programma's en opgaven (zoals Pont tot Park en de Warmtetransitie), omdat dit grotere programma's/opgaven zijn die uit diverse projecten bestaan. Deelprojecten van een programma of opgave staan wel op de groslijst. Bij deze projecten vermelden we bij welk programma zij horen.

Alle projecten op de groslijst zijn gescoord aan de hand van de criteria. Twee projecten komen uit op een score boven de grenswaarde van 30 punten. Dit betreft:

1. Stadsschouwburg IJmuiden
2. Haalbaarheidsonderzoek Asielzoekerscentrum

Het college stelt voor deze twee projecten aan te wijzen als groot project.

Ad 1: Stadsschouwburg IJmuiden

Het project Stadsschouwburg maakt onderdeel uit van het overkoepelende project maatschappelijk vastgoed. In november 2022 stemde uw raad in met het voorstel de huidige Stadsschouwburg en Filmtheater Velsen te verbouwen en uit te breiden met een bredere podiumfunctie. Dat betekent dat naast de huidige grote theaterzaal, ook een kleinere zaal wordt ingevoegd (vlakke-vloertheater). Verder is er ruimte voor film en danszalen.

Het project bevindt zich de ontwerpfase; er wordt nog gewerkt aan een voorontwerp.

GEMEENTE VELSEN

Het project kent een hoog afbreukrisico. De maximale investering voor dit project is geraamd op € 21.886.000. Er zit druk op de planning en daarnaast zijn er serieuze uitdagingen in de directe omgeving te benoemen (wijzigingen infrastructuur en parkeren). Hiertoe is een zorgvuldig participatietraject nodig.

De raad wordt regelmatig actief geïnformeerd over de voortgang. Vanwege de omvang van het project en de investering is een klankbordgroep gevormd door raadsleden. De klankbordgroep zal in 2024 en de jaren daar na 4x per jaar bij elkaar komen. Ze worden dan geïnformeerd over de stand van zaken t.a.v. de planning (zijn er afwijkingen van de bestaande planning en waarom) over de financiële stand van zaken (budgetbewaking van het project) en over de inhoudelijke stand van zaken. Met de klankbordgroep zal worden afgestemd over de wijze van rapporteren op grond van de Leidraad.

Ad 2: Haalbaarheidsonderzoek Asielzoekerscentrum

Na besluitvorming hierover in 2023 in de gemeenteraad onderzoeken we op welke locaties opvang duurzaam gerealiseerd kan worden ("een AZC op land"). Dit voor de langere termijn, na 2024. De raad gaf hierbij aan in eerste instantie in te zetten op de locaties Handgraaf en sportpark De Elta. Mogelijkheden voor andere locaties houden we in beeld, worden ook onderzocht, voor het geval dat opvang op deze locaties niet voldoende of niet mogelijk blijkt te zijn. Het project bevindt zich in de initiatieffase. De samenleving wordt via een omvangrijk participatietraject betrokken bij het formuleren van succesfactoren, ideeën en zorgen voor opvang voor de langere termijn. Er vindt regelmatig afstemming plaats met COA en provincie. Medio 2024 ontvangt de raad de onderzoeken ter bespreking en besluitvorming.

Alternatieven

De raad kan kiezen voor een lagere grenswaarde dan de voorgestelde 30 en daarmee voor het aanwijzen van meer projecten als groot project. Het college adviseert hier terughoudend mee om te gaan omwille van de uitvoerbaarheid van de leidraad. Indien een project als groot project wordt aangemerkt, dan vraagt dit een extra inspanning van zowel de ambtelijke organisatie als het bestuur. Het kan ook tot een langere doorlooptijd van een project leiden.

De raad kan ervoor kiezen andere projecten aan te wijzen als groot project als de raad tot een andere score op de criteria komt dan door het college in de groslijst voorgesteld.

Risico's

Ook andere projecten en dossiers dan de aangewezen grote projecten, kunnen bestuurlijk relevant zijn of bij vertraging of andere onvoorziene omstandigheden, aanzienlijke maatschappelijke of financiële effecten hebben. Wanneer dit het geval is volgt het college de reguliere route om de raad te informeren dan wel te betrekken bij besluitvorming. Daarnaast wordt de groslijst minimaal één keer per jaar bij de begrotingsvoorbereiding herijkt.

Programma's en opgaven (zoals bijvoorbeeld Pont tot Park en de Warmtetransitie) staan niet op de groslijst, omdat deze uit diverse projecten bestaan met ieder hun eigen planning en beoogd (deel)resultaat. Het kan echter zijn dat op projectniveau de maatschappelijke/financiële gevolgen, de risico's en politieke gevoeligheden niet naar voren komen, terwijl die op programmaniveau wel

degelijk spelen. Ook in dat geval volgt het college de reguliere route om de raad te informeren dan wel te betrekken bij besluitvorming.

Programma

Burger en bestuur

Kader

Leidraad grote projecten (september 2023)

Rekenkameronderzoek De sturing op grote projecten (december 2021)

Participatie en inspraak

N.v.t.

Financiële consequenties

Geen

Uitvoering van besluit

Op de door de raad aangewezen projecten past het college de Leidraad grote projecten toe. Onder argumenten is per project aangegeven in welke fase het project zich bevindt en wat het eerstvolgende moment is waarop de raad betrokken dan wel geïnformeerd wordt. Omdat het lopende projecten zijn, kan het zijn dat niet alle fasen/producten strikt conform Leidraad aan de orde komen.

Jaarlijks bij de begrotingsvoorbereiding herijkt het college de groslijst en doet dan zo nodig een voorstel aan de raad voor het aanwijzen van nieuwe grote projecten dan wel het afschalen van bestaande grote projecten. In voorkomende gevallen kan het college ook tussentijds voorstellen een project aan te wijzen als groot project. De raad kan hierin ook zelf het initiatief nemen.

Verbetertraject projectmatig werken

Een ambtelijke werkgroep houdt zich bezig met het verbeteren van projectmatig werken binnen de organisatie. Deze werkgroep heeft als opdracht tot een meer eenduidige werkwijze te komen (bijvoorbeeld in fasering en voortgangsrapportages) en ervoor te zorgen dat deze ook voldoet aan de afspraken uit de Leidraad.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

Bijlage 1: Groslijst aanwijzen grote projecten

Bijlage 2: Operationalisatie criteria grote projecten

GEMEENTE VELSEN

Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De secretaris,

De burgemeester,

D. Veurink

F.C. Dales